

XT-112**D/AR-0201365****M.A. Ed. (CBCS) (External) Sem.-I Examination
January-2015****Paper-3 : Philosophical Education-I****Faculty Code : D/AR
Subject Code : 0201365****Time : 2 ½ Hours]****[Total Marks : 70****વિભાગ-I/SECTION – I**

1. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

20

Choose the correct answer :

(1) નીચેનામાંથી મૂલ્ય શબ્દનો અર્થ કયો નથી ?

(a) તુલના (b) તફાવત (c) નિર્ણય (d) પસંદગી

Which of the following doesn't mean 'Value' ?

(a) Comparison (b) Difference (c) Decision (d) Choice

(2) રવીન્દ્રનાથ ટાગોરે કયા વાદના પુરસ્કર્તા હતા ?

(a) પ્રકૃતિવાદ (b) આદર્શવાદ (c) વાસ્તવવાદ (d) વ્યવહારવાદ

Rabindranath Tagore was the promoter of _____

(a) Naturalism (b) Idealism (c) Realism (d) Pragmatism

(3) સ્વામી વિવેકાનંદે શિક્ષણની કઈ પદ્ધતિ સૂચવી છે ?

(a) પ્રકલ્પ (b) જૂથ અધ્યયન (c) એકાગ્રતા (d) ખેલકૂદ

Which method of education is suggested by Swami Vivekanand ?

(a) Project (b) Group learning

(c) Concentration (d) Play

(4) મૂલ્યના મુખ્ય કેટલા પ્રકારો છે ?

How many main types of value ?

(a) 3 (b) 4 (c) 5 (d) 6

(5) મહર્ષિ અરવિંદનો જન્મ ક્યાં થયો હતો ?

(a) મુંબઈ (b) કલકત્તા (c) દિલ્હી (d) મદ્રાસ

Where Maharshi Aurobindo was born ?

(a) Bombay (b) Calcutta (c) Delhi (d) Madras

(6) સ્વામી વિવેકાનંદનું મૂળનામ શું હતું ?

(a) પદ્મનાભ દત્ત (b) બંકિમચંદ્ર દત્ત

(c) નરેન્દ્રનાથ દત્ત (d) પાર્શ્વનાથ દત્ત

What is the original name of Swami Vivekanand ?

(a) Padmnabh Dutt (b) Bankimchandra Dutt

(c) Narendranath Dutt (d) Parshvanath Dutt

- (7) વિવિધ મૂલ્યો વચ્ચે કેવો આંતરસંબંધ જોવા મળે છે ?
 (a) નહિવત (b) સાધારણ
 (c) ગાઢ (d) સમધારણ
 Which type of relation is shown between different types of value ?
 (a) almost nill (b) ordinary (c) sound (d) normal
- (8) અસ્તિત્વવાદ સાથે કયું નામ ગાઢ રીતે જોડાયેલું છે ?
 (a) જહોન ડ્યૂઈ (b) સ્પેન્સર
 (c) સોરેન કર્કગાર્ડ (d) મેકોલે
 Which name is firmly joint with Existentialism ?
 (a) John Duey (b) Spenser
 (c) Sorne Kurkguard (d) Mecole
- (9) આદર્શવાદ શાને વધુ મહત્ત્વ આપે છે ?
 (a) આચાર (b) વિચાર (c) વ્યક્તિ (d) સંબંધ
 To what Idealism give more importance ?
 (a) Behaviour (b) Thought (c) Person (d) Relation
- (10) પ્રકૃતિવાદીઓના મતે શિક્ષણના કેન્દ્રમાં કોણ છે ?
 (a) બાળક (b) શિક્ષક (c) અભ્યાસક્રમ (d) મૂલ્યાંકન
 According to Naturalistics who is in the center of Education ?
 (a) Child (b) Teacher (c) Curriculum (d) Evaluation
- (11) જહોન ડ્યૂઈ કયા વાદના પ્રેરક ગણાય છે ?
 (a) વાસ્તવવાદ (b) આદર્શવાદ
 (c) અસ્તિત્વવાદ (d) વ્યવહારવાદ
 John Duey was the promoter of _____
 (a) Realism (b) Idealism
 (c) Existentialism (d) Pragmatism
- (12) કઈ વિચારધારા શિક્ષકને વધુ મહત્ત્વ આપે છે ?
 (a) અસ્તિત્વવાદ (b) વાસ્તવવાદ
 (c) આદર્શવાદ (d) પ્રકૃતિવાદ
 In which 'ism' teachers & thoughts are more important than children ?
 (a) Existentialism (b) Realism
 (c) Idealism (d) Naturalism
- (13) ઔદ્યોગિક વિકાસ અને સામાજિક પરિવર્તનોમાંથી કઈ વિચારધારાનો ઉદ્ભવ થયો ?
 (a) વાસ્તવવાદ (b) વ્યવહારવાદ (c) આદર્શવાદ (d) પ્રકૃતિવાદ
 Which 'ism' is born by industrial development & social changes ?
 (a) Realism (b) Pragmatism (c) Idealism (d) Naturalism
- (14) વિજ્ઞાનનો વિકાસ કયા વાદના ઉદ્ભવ માટે કારણરૂપ છે ?
 (a) વ્યવહારવાદ (b) અસ્તિત્વવાદ
 (c) વાસ્તવવાદ (d) પ્રકૃતિવાદ
 The development of science is the reason for the birth of which 'ism' ?
 (a) Pragmatism (b) Existentialism
 (c) Realism (d) Naturalism

- (15) ‘પ્રકૃતિ તરફ પાછા વળો.’ – આ વિધાન કોનું છે ?
 (a) રુસો (b) ફોબેલ (c) સ્પેન્સર (d) બ્રુબેકર
 ‘Turn back to nature’ – who said this ?
 (a) Russo (b) Froble (c) Spansor (d) Brubacker
- (16) નીચેના પૈકી કયું વૈશ્વિક મૂલ્ય છે ?
 (a) સેવા (b) શિસ્ત
 (c) આત્માભિવ્યક્તિ (d) સંસ્કૃતિ
 Which of the following is global value ?
 (a) Service (b) Discipline
 (c) Self Realization (d) Culture
- (17) સ્વામી વિવેકાનંદ શાને સાચું શિક્ષણ ગણે છે ?
 (a) આત્મ ઘડતર (b) રાષ્ટ્ર ઘડતર
 (c) ચારિત્ર્ય ઘડતર (d) આ બધા જ
 What is the true education according to Swami Vivekanand ?
 (a) Self building (b) Nation building
 (c) Character building (d) All
- (18) રામકૃષ્ણમિશનનું મુખ્ય કેન્દ્ર ક્યાં આવેલું છે ?
 (a) કન્યાકુમારી (b) બેલૂર
 (c) બેંગલોર (d) કોચીન
 Where the main center of RamaKrishna Mission is located ?
 (a) Kanyakumari (b) Belur
 (c) Bangalore (d) Cochin
- (19) ‘શિક્ષણ તત્ત્વજ્ઞાનનું ગત્યાત્મક પાસું છે.’ – આ વિધાન કોનું છે ?
 (a) સ્મિથ (b) કો & કો
 (c) એડમ્સ (d) પેસ્ટોલોજી
 ‘Education is the dynamic side of Philosophy’ – Who said this ?
 (a) Smith (b) Crow & Crow
 (c) Adams (d) Pestology
- (20) નીચેના પૈકી કોણે મૂલ્ય શિક્ષણની હિમાયત કરી હતી ?
 (a) જવાહરલાલ નહેરુ (b) સરદાર પટેલ
 (c) બાબા સાહેબ આંબેડકર (d) ગાંધીજી
 Who preferred value education ?
 (a) Jawaharlal Nehru (b) Sardar Patel
 (c) Baba Saheb Ambedkar (d) Gandhiji

વિભાગ-II/SECTION – II

2. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો :

20

Give the answer of the following questions in brief :

(1) શૈક્ષણિક તત્ત્વજ્ઞાનનો અર્થ આપો.

Give the meaning of Educational Philosophy.

(2) આદર્શવાદના કોઈપણ ચાર પુરસ્કર્તાઓ જણાવો.

Give any four names of the promoters of Idealism.

- (3) મૂલ્યમીમાંસા એટલે શું ? તેની શાખાઓ કઈ-કઈ છે ?
Give the meaning of axiology and state it's two branches.
- (4) પ્રકૃતિવાદના મતે શિક્ષક કેવા હોવા જોઈએ ?
How the teacher should be according to Naturalism ?
- (5) 'મૂલ્ય' એટલે શું ?
What is 'Value' ?
- (6) મૂલ્યશિક્ષણની નિષ્ફળતાના કોઈપણ ચાર કારણો આપો.
Give any four reasons for the failure of value education.
- (7) કોઈપણ ચાર સામાજિક મૂલ્યો જણાવો.
Give any for social value.
- (8) પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિનો અર્થ આપો.
Give the meaning of project method.
- (9) વાસ્તવવાદ અંતિમ સત્ય શાને ગણે છે ?
What is the ultimate truth according to Realism ?
- (10) સ્વામી વિવેકાનંદની વૈશ્વિક ઓળખ જેનાથી પ્રસ્થાપિત થઈ તે પ્રસંગ વિશે ટૂંકમાં જણાવો.
Write in brief about the incident which gave global identity to Swami Vivekanand.

3. નીચેના પૈકી કોઈપણ છ પ્રશ્નના વિસ્તૃત જવાબ આપો :

30

Answer any six of the following in detail :

- (1) વ્યક્તિગત, સામાજિક અને વૈશ્વિક મૂલ્યોનો અર્થ આપી, તેમની વચ્ચેના આંતરસંબંધો સ્પષ્ટ કરો.
Give the meaning of personal, social & global values and clarify the relation between them.
- (2) મૂલ્યશિક્ષણનો અર્થ આપી, તેનો કોઈ એક અભિગમ સમજાવો.
Give the meaning of value education and explain any one approach of it.
- (3) શિક્ષણ અને તત્ત્વજ્ઞાન વચ્ચેનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરો.
Clarify the relation between education & philosophy.
- (4) સ્વામી વિવેકાનંદના મતે શિક્ષણની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
Explain the concept of education according to Swami Vivekanand.
- (5) આદર્શવાદના મતે શિક્ષણની પદ્ધતિ કેવી હોવી જોઈએ ?
Which type of education method is suggested by Idealism ?
- (6) વાસ્તવવાદ અને વ્યવહારવાદની તુલના અભ્યાસક્રમના સંદર્ભમાં કરો.
Compare realism and pragmatism with the reference of ultimate truth.
- (7) પ્રકૃતિવાદના મતે અભ્યાસક્રમ કેવો હોવો જોઈએ ?
Which type of curriculum is suggested by Naturalism ?
- (8) તત્ત્વજ્ઞાનની શાખા તરીકે જ્ઞાનમીમાંસા સમજાવો.
Explain epistemology as the branch of philosophy.
- (9) પ્રવર્તમાન સમયમાં મૂલ્યશિક્ષણની જરૂરિયાત પર નોંધ લખો.
Write a short note on the necessity of value education in present era.